

Kaupunginhallituksen lausunto vuoden 2021 arviointikertomuksen huomioista

Kaupunginhallitus 24.10.2022 § 328
231/00.03.00.01/2022

Valmistelija

Vs. hallintojohtaja

Kaupunginvaltuusto on 6.6.2022 § 46 käsitellyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja pyytänyt arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista lautakuntien ja liikelaitosten selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä vuoden 2022 loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginhallituksen lausunto on koostettu siten, että se sisältää toimielinten lausunnot.

Hyvinvointilautakunta

Perusopetus

Tarkastuslautakunta:

 *Uusi koulukampus antaa mahdollisuuden lukion kaksoistutkinnon suorittamiseen aiempaa helpommin, kun myös ammatillinen oppilaitos Riveria sijaitsee osittain samoissa tiloissa. **Tämän mahdollisuuden markkinointiin tulisi panostaa.***

Kommentti: Kaksoistutkinnon markkinointia tullaan lisäämään tehostamalla oppilaanohjausta ja tiivistämällä yhteistyötä Riverian kanssa erityisesti kahta tutkintoa opiskelevien opintojen organisoinnissa. Toimenpiteet toteutetaan ennen seuraavaa yhteishakua.

Liikunta ja kulttuuri

Tarkastuslautakunta:

 *Tarkastuslautakunnan mielestä erityisryhmien liikunta on hyvä ennaltaehkäisevänä terveyttä edistävänä palveluna. **Tarkastuslautakunta suosittaa, että erityisryhmien liikunnan henkilöstöresurssit olisi turvattava.***

Kommentti: Liikuntatoimessa työskentelee yksi erityisryhmien liikunnanohjaaja. Resurssi riittää tällä hetkellä erityisryhmiltä tulevaan kysyntään. Ikääntyvien ikäluokkien kasvaessa on jatkossa perusteltua pohtia erityisryhmien liikunnanohjauksen resurssin kasvattamista, koska toiminta liittyy olennaisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Resurssin lisääminen varmistaa erityisryhmien toiminnan jatkuvuuden myös sijaistustilanteissa. Lieksasta on tällä hetkellä vaikea löytää sijaista erityisryhmien liikuntaryhmiin

Kaupunginhallitus

Yleistä

Tarkastuslautakunta:

 *Tarkastuslautakunta huomioi, että toiminnallisia tavoitteita on valtuustoon nähden sitoviksi asetettu suuri määrä. **Tavoitteita***

asettaessa olisi hyvä pohtia, tulisiko niiden olla valtuustoon vai ehkä vain toimielimeen nähden sitovia.

Tavoitteet tulisi myös asettaa siten, että niiden toteutumista pystyisi arvioimaan. Tavoitteille tulisi asettaa selkeät mittarit ja tavoitetasot. Kaikilta osin toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ei pystynyt arvioimaan, koska tavoitteella ei ollut selkeää tavoitetasoa. Tilinpäätöksessä tulisi selkeästi esittää, onko tavoite toteutunut. Kaikilta osin tavoitteisiin ei ollut myöskään vastattu selkeästi.

Kommentti: Tulosityksikköpäälliköitä on ohjeistettu toiminnallisten tavoitteiden asettamisesta Talousarvio-ohjeessa 2023 sekä muistutettu asiasta sähköpostitse 19.10.2022. Ohjeiden mukaan talousarvioon valitaan merkittävimmät strategian toteuttamiseen ja toiminnan kehittämiseen liittyvät tavoitteet, joiden toteutumisen tulee olla mitattavissa tai sanallisesti arvioitavissa.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunta:

Vuoden 2021 aikana terveysperusteisten poissaolojen osuus työajasta oli 3,59 %, joka on 0,21 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuoden 2020 prosenttiosuus. Kalenteripäivinä laskettuna terveysperusteisia poissaoloja oli vuonna 2021 530 päivää enemmän kuin vuonna 2020.

Tarkastuslautakunta toivoisi sairauspoissaolojen määrän ilmoittamista kalenteripäivää/työntekijä, jolloin esimerkiksi henkilöstömäärän vaihtelut eivät vaikuttaisi tunnuslukuun. Lisäksi tällöin sairauspoissaoloja kalenteripäivinä työntekijää kohden pystyisi vertailemaan muihin kuntiin ja koko kunta-alaan nähden.

Kommentti: Sairastavuustilastoja seurataan työterveyshuollon ohjausryhmän kokouksissa. Tarkastuslautakunnan kommentti huomioidaan jatkossa, kun henkilöstökertomusta laaditaan. Työterveyshuollon ja kaupungin HR-järjestelmän raportteja pyritään hyödyntämään jatkossa entistä paremmin. Henkilöstökertomuksen sisältöä kehitetään niin, että vertailtavuus muihin kuntiin paranee.

Tarkastuslautakunta:

Kaupungin eri toimialoilla on lähivuosina paljon eläköitymisiä näköpiirissä, joten kaupungin tulisi panostaa uusien työntekijöiden rekrytointiin. Lisäksi tulisi panostaa henkilöstön pysyvyyteen.

Kommentti: Kunnissa ja yksityisen sektorin organisaatioissa ympäri Suomen on pulaa osaajista. Lieksan kaupungissa työpaikkailmoituksiin on ryhdytty panostamaan enemmän ja rekrymarkkinointia on tehostettu mm. sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi kaupunki on päivittänyt Kuntarekryn työnantajisivua informatiivisemmaksi, ja selvittää uudenlaisia malleja ja kanavia henkilöstön rekrytoimiseksi.

Lieksan kaupunki panostaa henkilöstön pysyvyyteen esimerkiksi tarjoamalla laajat työterveyshuoltopalvelut, jotka sisältävät mm. fysioterapeuttin suoravastaanoton, yleis- ja työterveyslääkäritasoisien sairaanhoidon sekä lääkäri-chat -palvelun. Lisäksi henkilöstön virkistykseen osoitetaan vuosittain merkittävä summa (n. 31.000 € vuonna 2022), jonka kohdentamisesta päättää yhteistyötoimikunta.

Asiakaspalvelu ja hallinto

Tarkastuslautakunta:

Sähköisiä palveluita on jatkossa hyvä kehittää, esimerkiksi sähköinen ajanvaraus Liehun vapaisiin salivuoroihin ja nuorten kesätyön hakeminen sähköisesti.

Kommentti: Sähköisiä palveluja kehitetään jatkuvasti. Kesällä 2022 avattiin verkkokauppa, josta voi tilata Lieksa-tuotteita sekä varata vierasvenepaikkoja, tenniskenttävuoroja ja sataman grillikotaa. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa myös jäähallin ja Liehun vuorot sekä vene- ja toripaikat voitaisiin varata verkkokaupan kautta. Miunpalvelujen sähköisiä hakemus- ym. lomakkeita kehitetään yhdessä Meidän IT ja talous Oy:n kanssa, esimerkiksi syksyllä 2022 ollaan luomassa luottamushenkilöiden ansionmenetys- ym. kustannusten korvaamiseen tarkoitettua lomaketta.

Elinvoima, työllisyyspalvelut

Tarkastuslautakunta:

Työllisyyspalveluiden merkittävä taloudellinen ongelma on edelleen työmarkkinatuen kuntaosuuden suuruus, joka oli noin 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2021. Edellisenä vuonna kuntaosuus oli 1,4 miljoonaa euroa. Ponnisteluja työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi tulee jatkaa.

Kommentti: Lieksan kaupungilla on vähäiset mahdollisuudet vaikuttaa työttömien asiakasohjaukseen, ja sitä kautta suoraan työmarkkinatuen kuntaosuuden suuruuteen. Kaupunki ei ole enää saanut osallistua aktivointisuunnitelmiin, vaan kunnan rooli on kuntouttavan työtoiminnan, palkkatuki- tai työkokeilupaiikkojen tarjoaminen kunnan eri hallintokunnissa. Kohti työtä ja koulutusta -hankkeen työ- ja toimintakyvyn arviointipalveluiden avulla on saatu ohjattua pitkäaikaistyöttömiä terveydellisistä syistä myös eläkeputkeen, minkä vaikutus näkyy erityisesti vuodelle 2023 pitkien asiakasprosessien takia.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, Siun sote

Tarkastuslautakunta:

Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 hyvinvointialueille. Tällä hetkellä Siun soten vuoden 2022 talouteen liittyy merkittäviä kustannusten nousupaineita palkkaharmonisointiin liittyen. Vuoden 2022 kuntien tilinpäätöksissä huomioidaan osuudet peruspääoman suhteessa Siun soten lopullisesta kertyneestä alijäämästä. Lisäksi vuoden 2022 sosiaali- ja terveystoimen kasvaneet menot vaikuttaisivat jatkossa pysyvästi Pohjois-Karjalan kuntien valtionosuuksien määrätymiseen heikentävästi.

Kommentti: Siun sote -kuntayhtymä ennustaa kuluvan vuoden alijäämäkseen 32 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi palkkaharmonisoinnin kustannusvaikutukseksi on arvioitu 20-30 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän omistajakunnat ovat omistajaohjausneuvotteluissa antaneet keskusjärjestöille valtuudet neuvotella harmonisoinnin toteuttamisesta siten, että maksimikustannus olisi 20 miljoonaa euroa. Neuvottelut palkkaharmonisoinnista jatkuvat edelleen. Lieksan kaupungin osuus alijäämästä vuonna 2022 on 4,3 miljoonaa euroa, mikäli Siun soten tulosenuste toteutuu ja palkkaharmonisoinnin kustannus jää omistajaohjauksen määrittelemään summaan.

Lieksan Kiinteistöt Oy

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta on huolissaan Lieksan Kiinteistöt Oy:n heikosta taloudellisesta tilanteesta.

Kommentti: Lieksan Kiinteistöt Oy:n taloudellinen tilanne on ollut jo vuosia heikko. Erityisesti korkea lainakanta rasittaa yhtiön taloutta. Lieksan Kiinteistöt Oy on yhteistyössä kaupungin kanssa järjestellyt lainasalkkunsu uudelleen, millä on pystytty vähentämään lainojen korkokustannuksia merkittävästi. Lieksan kaupunki on myös lainoittanut yhtiötä osana lainajärjestelyjä ja mahdollistaakseen yhtiön tarvitsemien kiinteistömuutosten ja peruskorjausten rahoituksen. Lieksan kaupunki on myös vuonna 2020 pääomittanut yhtiötä 800 000 eurolla. Lieksan Kiinteistöt Oy on tervehdyttänyt talouttaan tehostamalla toimintaansa ja neuvotellen mahdollisuuksien mukaan vuokrasopimuksiaan uudelleen toimitiloissaan toimivien yritysten kanssa. Lieksan kaupungin konsernijohto ohjaa ja tukee Lieksan Kiinteistöt Oy:n taloudellisen tervehdyttämisen jatkamista turvatakseen yhtiön toimintaedellytykset tulevaisuudessa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaiset kommentit lausuntonaan vuoden 2021 arviointikertomuksen huomioihin, ja saattaa lausunnon kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaiset kommentit lausuntonaan vuoden 2021 arviointikertomuksen huomioihin, ja saattaa lausunnon kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Lisätietoja	Vs. hallintojohtaja Sari Leinonen, p. 040 1044 005, sähköposti sari.leinonen(at)lieksa.fi